

ΤΗ ΚΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Θεολόγου.

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἰστῶμεν Στίχους ς' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος δ'

Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν

Θεολόγω σου στόματι, Θεολόγε Γρηγόριε, Θεολόγω γλώττη τε ἐφάνέρωσας, τὸν ἐν Τριάδι ὑμνούμενον, Θεὸν ὁμοούσιον, τὸν Πατέρα καὶ Υἱόν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ ἐξήρανας, τὴν μωρίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸ ψεῦδος, τὴν ἀλήθειαν κηρύττων, τοῖς θεοφθόγοις σου ῥήμασι.

Καὶ τὸ εἶδος σου τίμιον, ἡ μορφή τε αἰδέσιμος, Ἱερὲ Γρηγόριε, διὰ τούτό σε, χαρμονικοῖς μελωδήμασι, τιμῶμεν καὶ λέγομεν. Χαίροις ἄστρον νοητόν, καταυγάζον τὰ πέρατα, τὴ λαμπρότητι, τῶν σοφῶν σου ῥημάτων, χαίροις σάλπιγξ, ἡ κηρύπτουσα τῷ κόσμῳ, τοῦ Ἰησοῦ τὰ ἐντάλματα.

Τὸ πολύφωνον ὄργανον, τὴν κιθάραν τὴν ἔμμουσον, λιγυρὰν κινύραν τε τὴν ἠδύπνοον, Ἱεραρχῶν τὸν ὑπέρτατον, τὸν μέγαν Διδάσκαλον, Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἐπαινέσωμεν μέλποντες. Χαίροις χάριτος, τῆς ἐνθέου τὸ βάθος, χαίροις ὕψος, οὐρανίων νοημάτων, Πατὴρ Πατέρων Γρηγόριε.

Τὴ σφενδόνη τῶν λόγων σου τῶν ἐνθέων θεόπνευστε, κραταιῶς πανένδοξε ἐσφενδόνησας, καθάπερ λύκον τὸν Ἄρειον, καὶ πόρρω ἐδίωξας, ἐκ τῆς ποιμνῆς τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ποιμὴν ὁ πανάριστος, τὰ σὰ πρόβατα, περιθάλπων τὴ χλόη τῆς Τριάδος, διὰ τούτό σε τιμῶμεν Ποιμὴν Ποιμένων Γρηγόριε.

Ποίοις λόγοις Ἰσαγγελε, ἐγκωμίων σὲ στέψωμεν, τὸν ἐν γῆ βιώσαντα, ὑπὲρ ἄνθρωπον, τοῦ Θεοῦ Λόγου τὸν κήρυκα, τὸν φίλον τὸν γνήσιον, τῆς Παρθένου καὶ Ἀγνῆς, Ἀποστόλων τὸν σύνθρονον, τῶν Μαρτύρων τε, καλλονὴν καὶ Ὀσίων, θεῖον λάτρην τῆς ἀνάρχου θεαρχίας, Ἀρχιερεῦ ἀγιώτατε;

Εἰς τὰ ἄνω βασιλεία, ἀνελθὼν ὡς ἐπόθησας, ἀμοιβὰς τῶν πόνων σου νῦν ἀπέλαβες, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Παντάνακτος, παμμάκαρ Γρηγόριε, οὐ ἐνώπιον ἐστῶς, ἡμῶν Πάτερ μνημόνευε, τῶν τελούντων σου, τὴν ὑπέρλαμπρον, μνήμην, ὅπως τούτων, καὶ ἡμεῖς ἀξιωθῶμεν, οἱ τὸν Χριστὸν Θεὸν σέβοντες.

Δόξα... Ἦχος πλ. β'

Ἱεραρχῶν τὸν ἀρχηγόν, Πατριαρχῶν τὸ γέρας, τὸν μύστην τῶν δογμάτων, καὶ ἐννοιῶν Χριστοῦ, νοῦν τὸν ἀκρότατον, συνελθόντες ὦ θεόφρονες, πνευματικοὺς ἐγκωμίους, αἰνέσωμεν λέγοντες. Χαίροις θεολογίας πηγῇ, σοφίας ποταμῆ, καὶ βρύσις θείας γνώσεως, Χαίροις ἀστὴρ φαεινότατε, ὅτι τὸν κόσμον ἅπαντα, καταυγάζεις σοῖς δόγμασι, Χαίροις τῆς εὐσεβείας, ὑπέρμαχος ὁ μέγας, καὶ τῆς ἀσεβείας, διώκτης ὁ γενναῖος. Ἄλλ' ὦ πάνσοφε Θεολόγε Γρηγόριε, μὴ παύση πρεσβεύων Χριστῷ τῷ Θεῷ, ὑπὲρ τῶν πίστει καὶ πόθῳ τελούντων αἰεὶ, τὴν θεάρεστον καὶ σεβάσμιον μνήμην σου.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστήσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς. Σὲ ἰκετεύομεν, πρέσβευε, Δέσποινα, μετὰ τῶν Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος β'

Οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ

Δεῦτε οἱ ἐρασταί, σοφίας τῆς ἐνθέου, τὸν θεῖον Θεολόγον, ὑμνήσωμεν βοῶντες. Χαίροις σοφῆ Γρηγοριε.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν
Στόμα τὸ ἱερόν, τὴν θεολόγον γλώσσαν, τὸν νοῦν τὸν θεῖον πάντες, τοῦ σοφοῦ Γρηγορίου, αἰνέσωμεν θεόφρονες.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ Ἔθνη, ἐνωπίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην.

Τράπεζαν μυστικήν, ηύτρέπισε τοῖς πᾶσι, τῶν θείων αὐτοῦ λόγων, Γρηγόριος ὁ μέγας,
δεῦτε πιστοὶ τρυφήσωμεν.

Δόξα...

Τριάδα τὴν σεπτὴν, Πατέρα Λόγον Πνεῦμα, ὁ θεῖος Θεολόγος, ἐδίδαξε πιστεῦειν, ἓνα Θεὸν
ἀχώριστον.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Μητέρα σὲ Θεοῦ, Θεὸν δὲ τὸν Υἱόν σου, ὁ μέγας Θεολόγος, ἐδίδαξε Πιστεῦειν, Μαρία
Μητροπάρθενε.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος α'

Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς τῆς θεολογίας σου, τὰς τῶν ῥητόρων ἐνίκησε σάλπιγγας, ὡς γὰρ τὰ
βάθη τοῦ Πνεύματος ἐκζητήσαντι, καὶ τὰ κάλλη τοῦ φθέγματος προσετέθη σοί. Ἀλλὰ
πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, Πάτερ Γρηγόριε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ Ἀπόλυσις

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Στιχολογοῦμεν τὴν α' στάσιν τοῦ, Μακάριος ἀνήρ.

Εἰς δὲ τό, Κύριε ἐκέκραξα, ἰστώμεν Στίχους ς' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος α'

Πανεύφημοι Μάρτυρες

Πάτερ Γρηγόριε τὰ σά, χεῖλη οὐχ ὁ πρόξενος, τῆς λήθης τάφος ἐκάλυψε, θεολογίας γάρ, ἀνεδείχθης στόμα, ἰεόσεβείας δόγματα, καὶ νῦν τῆ οἰκουμένη φθεγγόμενος, διὸ ἰκέτευε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Γρηγόριε σοφῶς, τῆς σαρκὸς ἐξέκλινας, τὸ δυσμενὲς καὶ ἐπίβουλον, οὐρανοδρόμω τε, ἐπιβὰς τεθρίππω, ἀρετῶν ὀχήματι, ἀνέπτῃς πρὸς τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον, οὐ ἐμφορούμενος, νῦν βραβεύεις ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Γρηγόριε Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων γέγονας, πιστὸς μεσίτης τῆ χάριτι, καὶ νῦν εὐἴλατον, εὐπαρρησιάστοις, προσευχαῖς τιθεῖς ἡμῖν, Χριστὸν μὴ διαλίπῃς πρὸς Κύριον, πρεσβεύων Ὅσιε, δωρηθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἔτερα Στιχηρὰ Προσόμοια

Ἦχος β'

Ποίοις εὐφημιῶν

Δεῦτε, ἐν ἱεροῖς μέλεσιν, εὐφημήσωμεν τὸν θεηγόρον, τὸ γρήγορον ὄμμα τῆς χάριτος, καὶ πάνσοφον στόμα τοῦ Πνεύματος, τὸν λαμπρὸν φωστήρα οἰκουμένης, τὸ μέγα τῆς Ἐκκλησίας περιήχημα, τὸ κλέος ὀρθοδοξίας τὸ πανθαύμαστον, θεολογίας τὴν βρύσιν, τῶν θείων δογμάτων, τὸν ἀέναον ποταμόν, τὴν πηγὴν τὴν βρύουσαν, ἀμβροσίας θεία νάματα.

Πόθω, πνευματικῶ σήμερον, ἀνυμνήσωμεν τὸν ἱεράρχην, τὸν τῶν Ἀποστόλων ὁμότροπον, καὶ τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχον, τῆς θεηγορίας τὴν πλημμύραν, τὸ ρεῦμα τῆς διδασκαλίας τὸ ἡδύτατον, τῶν λόγων τῶν ὑψηγόρων τὴν ἀσφάλειαν, τὰ οὐρανόβροντα χεῖλη, τὴν

πυρίπνουν γλώσσαν, τῆς σοφίας τὸν θησαυρόν, τοῦ Λόγου τὸν κήρυκα, τῶν Πιστῶν τὸ ἐγκαλλώπισμα.

Ἵμνοις χρεωστικοῖς ἅπαντες, ἐπαινέσωμεν τὸν θεολόγον, τοῦ Χριστοῦ τῆς ποιμένης τὸν φύλακα, ἀγρευτὴν τῶν λύκων δὲ πάνσοφον, ζιζανίων νόθων ἐλατήρα, σπορέα ὀρθῶν δογμάτων τὸν πανθαύμαστον, διώκτην αἰρετιζόντων ἰσχυρότατον, τὸν ἐπαυξήσαντα ὄντως, ἐγρηγόρσει θεία, τοῦ Χριστοῦ τὰ τάλαντα ὡς εἰκός, καὶ κόσμον φωτίσαντα, διδαχῶν θείαις λαμπρότησι.

Δόξα... Ἦχος πλ. δ'

Ἦ γρήγορος γλώσσά σου πρὸς διδασκαλίαν, ἐν τοῖς ὡσί τῶν καρδιῶν ἐνηχοῦσα, τὰς τῶν ραθύμων ψυχὰς διανίστησι, καὶ θεοφθόγοις ῥήμασι, κλίμαξ εὐρίσκεται τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν ἀναφέρουσα. Διὸ Γρηγόριε Θεολόγε, μὴ παύση πρεσβεύων Χριστῷ τῷ Θεῷ, ἐκ κινδύνων σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Ὁ Βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν, διὰ φιλανθρωπίαν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη, ἐκ Παρθένου γὰρ ἀγνῆς, σάρκα προσλαβόμενος, καὶ ἐκ ταύτης προελθὼν, μετὰ τῆς προσλήψεως, εἷς ἐστὶν Υἱός, διπλοῦς τὴν φύσιν, ἀλλ' οὐ τὴν ὑπόστασιν. Διὸ τέλειον αὐτὸν Θεόν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον, ἀληθῶς κηρύττοντες, ὁμολογοῦμεν Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν ὃν ἰκέτευε Μήτηρ ἀνύμφευτε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἵσοδος, τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κέφ. 10, 6-7 & 3, 13-16 & 8,...)

Μνήμη δικαίου μέτ' ἐγκωμίων, καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὗρε σοφίαν, καὶ θνητὸς ὃς εἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἢ χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου θησαυροῦς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστίν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ὦ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ. Καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμὰς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἐτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὸ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ

προϊεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων. Ὅτι ἐγὼ ἢ σοφία κατεσκεύασα βουλήν, καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν, ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὐρήσουσι χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἐνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσῃ ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χεῖλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοῖς νοοῦσι καὶ ὀρθὰ τοῖς εὐρίσκουσι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπίς ὑμῶν, πλησθήσεσθε πνεύματος.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κέφ. 4, 7-15)

Δίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτήσῃ, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῶ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρωσ βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἡγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξύ ἀμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ, βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς, ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὀσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομώντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Εκλογή)

Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, χεῖλη δὲ ἀνδρῶν ἐπίστανται χάριτας, στόμα σοφῶν μελετᾷ σοφίαν. Δικαιοσύνη δὲ ῥύεται αὐτοὺς ἐκ θανάτου. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίου, οὐκ ὄλλυται ἐλπίς, υἱὸς γὰρ δίκαιος γεννᾶται εἰς ζωὴν, καὶ ἐν ἀγαθοῖς αὐτοῦ καρπὸν δικαιοσύνης τρυγήσει. Φῶς δικαίοις διὰ Παντός, καὶ παρὰ Κυρίου εὐρήσουσι χάριν καὶ δόξαν. Γλῶσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται, καὶ ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἀναπαύσεται σοφία. Ἀγαπᾷ Κύριος ὀσίᾳς καρδίας, δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Σοφία Κυρίου φωτιεῖ πρόσωπον συνετοῦ, φθάνει γὰρ τοὺς ἐπιθυμοῦντας αὐτήν, πρὸ τοῦ γνωσθῆναι, καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαπῶντων αὐτήν, ὁ ὀρθρίσας πρὸς αὐτήν, οὐ κοπιάσει, καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτήν, ταχέως ἀμέριμνος ἔσται. Ὅτι τοὺς ἀξίους αὐτῆς αὐτὴ περιέρχεται ζητοῦσα, καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐτοῖς εὐμενῶς. Σοφίας οὐ

κατισχύσει ποτέ κακία. Διὰ ταῦτα καὶ ἐραστῆς ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς, καὶ ἐφίλησα ταύτην, καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός μου, καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐμαυτῶ, ὅτι ὁ πάντων Δεσπότης ἠγάπησεν αὐτήν, μύστις γὰρ ἐστὶ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐπιστήμης, καὶ αἰρέτις τῶν ἔργων αὐτοῦ. Οἱ πόνοι αὐτῆς εἰσὶν ἀρεταί, σωφροσύνην δὲ καὶ φρόνησιν αὐτὴ διδάσκει, δικαιοσύνην καὶ ἀνδρείαν, ὧν χρησιμώτερον οὐδὲν ἐστὶν ἐν βίῳ ἀνθρώποις. Εἰ δὲ καὶ πολυπειρίαν ποθεῖ τίς, ὄιδε τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζειν, ἐπίσταται στροφὰς λόγων, καὶ λύσεις αἰνιγμάτων, σημεῖα καὶ τέρατα προγινώσκει, καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων. Καὶ πᾶσι σύμβουλός ἐστὶν ἀγαθὴ, ὅτι ἀθανασία ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ εὐκλεία ἐν κοινωσίᾳ λόγων αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐνέτυχον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ, καὶ εἶπον ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας. Θεὲ πατέρων, καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λόγῳ σου, καὶ τὴ σοφία σου κατασκευάσας τὸν ἄνθρωπον, ἵνα δεσπόζη τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, καὶ διέπη τὸν Κόσμον ἐν ὀσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ, δὸς μοὶ τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν, καὶ μὴ μὲ ἀποδοκιμάσης ἐκ παιδῶν σου, ὅτι ἐγὼ δοῦλος σός, καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου. Ἐξαπόστειλον αὐτήν ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σου, ἵνα συμπαρούσά μοι διδάξη με, τί εὐάρεστόν ἐστὶ παρὰ σοί, καὶ ὁδηγήση με ἐν γνώσει, καὶ φυλάξη με ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς. Λογισμοὶ γὰρ θνητῶν πάντες δειλοί, καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι αὐτῶν.

Εἰς τὴν Λιτὴν, Στιχηρά, ἰδιομελα.

Ἦχος α' Ἀνατολίου

Ἐνθέοις πράξεσι, τὸ σῶμα σὺν τῇ ψυχῇ, νομίμως προκαθηράμενος, τῷ τῆς θεολογίας ὄρει προσέβης, τὰ θεία μυσταγωγούμενος, Θεοφάντορ Γρηγόριε, καὶ τὸν ἄδυτον ὑπελθῶν γνόφον, τὴν θεοτύπτωτον ἐδέξω νομοθεσίαν, ὁμοούσιον, ἐγγεγραμμένην Τριάδα, ἣν προσκυνοῦντες διὰ σοῦ, ἀνυμνοῦντες λέγομεν, Ἡ ἐν Τριάδι γινωσκομένη Μονὰς ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος ὁ αὐτὸς

Λόγῳ Θεοῦ ἀνοιξας τὸ στόμα σου, τὸ τῆς σοφίας εἴλκυσας Πνεῦμα, καὶ πλήρης χάριτος γενόμενος, τὰ θεία ἐβρόντησας δόγματα, τρισμάκαρ Γρηγόριε, καὶ ταῖς Ἀγγελικαῖς συμμηθεῖς δυνάμεσι, τὸ τρισσὸν ἐκήρυξας φάος καὶ ἀμέριστον, διὸ ταῖς σαῖς ἐλλαμφθέντες θεηγορίαις, Τριάδα προσκυνούμεν, ἐν μιᾷ θεότητι γνωριζομένην, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἦχος ὁ αὐτός

Τῆ πυρίνη γλῶσση σου θεορρήμον Γρηγόριε, τὰς θεομάχους ἐνέπρησας, τῶν αἰρετιζόντων γλωσσαλγίας, θεῖον ὡς ἀληθῶς ἀνεδείχθης στόμα, ἐν Πνεύματι λαλήσαν, τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, καὶ γράμμασι διατυπώσαν, τὴν τῆς κρυφιομύστου Τριάδος, ὁμοδύναμον οὐσίαν, καὶ τὸ τρισήλιον φῶς, κατέλαμψας τὸν Περίγειον κόσμον, καὶ πρεσβεύεις ἀπαύστως, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα... Ἦχος α'

Ἐνθέοις πράξεσι, τὸ σῶμα σὺν τῇ ψυχῇ, νομίμως προκαθηράμενος, τῷ τῆς θεολογίας ὄρει προσέβης, τὰ θεῖα μυσταγωγούμενος, Θεοφάντορ Γρηγόριε, καὶ τὸν ἄδυτον ὑπελθῶν γνόφον, τὴν θεοτύπτωτον ἐδέξω νομοθεσίαν, ὁμοούσιον, ἐγγεγραμμένην Τριάδα, ἣν προσκυνοῦντες διὰ σοῦ, ἀνυμνοῦντες λέγομεν, Ἡ ἐν Τριάδι γινωσκομένη Μονὰς ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορώσα, πρέσβευε τῷ ἔξ ἀγνῶν λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς, Παναγία Παρθένε.

Εἰς τὸν Στίχον, Στίχ. Προσόμοια.

Ἦχος πλ. α'

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς

Χαίροις θεολογίας πηγῇ, καὶ θεωρίας ὑψηλῆς ἐνδιαίτημα, τὸν ἄνω βυθὸν γὰρ Πάτερ, μέτ' εὐσεβοῦς λογισμοῦ, ἐρευνήσας πᾶσι διετράνωσας, τρισὶν ἐν Ἡλίοις, μίαν φωτὸς εἶναι σύγκρασιν, ἐνιζομένην, τῷ ταυτῷ τῆς θεότητος, τρισσομένην δέ, ταῖς σεπταῖς ὑποστάσεσι, βίου μὲν καθαρότητι, λαμπρότητι λόγων δέ, σέβειν διδάσκων Τριάδα, τὴν παναγίαν θεόπνευστε, παρ' ἧς ἐκπεμφθῆναι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δυσώπει, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν

Αἶγλη θεολογίας τῆς σῆς, τὴν τῶν αἰρέσεων σκοτόμαιναν ἔλυσας, πηγὴν γὰρ ἀπαυγασμάτων, θεοσεβεῖ λογισμῷ, Θεολόγε φθάσας καὶ θεόφρονι, αὐγαῖς ταῖς ἐκεῖθεν, ἐκδιδομέναις ὠμίλησας, διαφανές γάρ, τὸν σὸν νοῦν ὥσπερ ἔσοπτρον, ἐργασάμενος, τὸ τρισσὸν τῆς θεότητος, Πάτερ φῶς καὶ ἀμέριστον, ἐδέξω λαμπρότατα, καὶ τὴν ἀκτίνα

πλουσίως, τὴν ἐνιαίαν ἐχώρησας, ἣν νῦν ἐκδυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ κρίσιν.

Χαίροις ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἰεὶ πλήρης τῶν ὑδάτων τῆς χάριτος, ὁ πᾶσαν εὐφραίνων πόλιν, τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, τοῖς ἐνθέοις λόγοις καὶ διδάγμασι, τρυφῆς ὁ χειμάρρους, τὸ ἀνεξάντλητον πέλαγος, ὁ τῶν δογμάτων, ἀκριβῆς φύλαξ ἔννομος, ὁ θερμότητος, τῆς Τριάδος ὑπέρμαχος, ὄργανον τὸ τοῦ Πνεύματος, ὁ νοῦς ὁ ἐγρήγορος, εὐηχος γλῶσσα τὸ βάθος, τὸ τῶν Γραφῶν ἐρμηνεύουσα, Χριστὸν νῦν δυσώπει, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα... Ἦχος πλ. δ'

Τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, γεηπονῶν τῇ γλώσσει σου Γρηγόριε, εὐσεβείας ἐν αὐταῖς, ἀειθαλεῖς ἐβλάστησας καρπούς τῷ Θεῷ, τὰς ἀκανθώδεις αἰρέσεις πρόρριζον ἐκτεμῶν, καὶ κοσμῶν τοὺς λογισμοὺς καθαρότητι. Διὸ δεχόμενος ἡμῶν τὰ ἐγκώμια, ἡ θεία λύρα, ὁ γρήγορος ὀφθαλμὸς, τῶν ποιμένων ὁ Ποιμὴν, ὁ τῶν λύκων ἀγρευτῆς, πρέσβευε ἐκτενῶς, Θεολόγε τῷ Λόγω, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τι ὑμᾶς καλέσωμεν

Πάντων ἡ ἀντίληψις Δέσποινα, κλονουμένω μοὶ Παρθένε, ἐκ τοῦ σκότους τῶν δεινῶν, ταῖς τοῦ βίου τρικυμίαις, ποντουμένω τε αἰεὶ, ῥανίδα, τοῦ ἐλέους σου κατάπεμψον, καὶ χεῖρα, βοηθείας σου παράσχου μοί, καὶ τῆς μερίδος ἀξίωσον, τῶν ἐκλεκτῶν, καὶ δικαίων με, ὡς ἄβυσσον, τετοκυία τοῦ ἐλέους Ἀγνή.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος α'

Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς τῆς θεολογίας σου, τὰς τῶν ῥητόρων ἐνίκησε σάλπιγγας, ὡς γὰρ τὰ βάθη τοῦ Πνεύματος ἐκζητήσαντι, καὶ τὰ κάλλη τοῦ φθέγματος προσετέθη σοί. Ἀλλὰ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, Πάτερ Γρηγόριε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν

Κάθισμα Ἦχος α'

Θείας Πίστewς

Θείαν ἔλλαμψιν κεκληρωμένος, βίον ἄυλον ἐξησκημένος, ὁμωνύμω ἱερατεία διέπρεψας,
ὑπερφυῶς γὰρ τρανώσας τὰ δόγματα, ὀρθοδοξία τὴν πίστιν ἐστήριξας, Πάτερ Ὅσιε,
Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα... τὸ αὐτὸ

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Θείας φύσεως οὐκ ἐχωρίσθη, σὰρξ γενόμενος ἐν τῇ γαστρὶ σου, ἀλλὰ Θεὸς ἐνανθρωπήσας
μεμένηκεν, ὁ μετὰ τόκον Μητέρα Παρθένον σε, ὡς πρὸ τοῦ τόκου φυλάξας πανάμωμον,
μόνος Κύριος. Αὐτὸν ἐκτενώς ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν

Κάθισμα Ἦχος πλ. α'

Τὸν συνάναρχον Λόγον

Γρηγορήσας τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας Χριστοῦ, τῆς Τριάδος τὸ κράτος ἐθεολόγησας, τὴν
Ἀρείου δυσσεβὴ καὶ παράνομον, κακοδοξίαν καθελῶν, ὡς εὐσεβείας ἀριστεύς, καὶ
πρόμαχος ἱεράρχα, ἐφώτισας τοὺς ἐν σκότει, τῆς ἀγνωσίας καθεύδοντας.

Δόξα... τὸ αὐτὸ

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Τῆς ψυχῆς μου τὰ πάθη τὰ πολυώδυνα, καὶ σαρκός μου τὰς νόσους ἐν τάχει ἴασαι, τὰς
τοῦ νοός μου ἐκτροπὰς, στήσον Πανάμωμε, καὶ ἐν γαλήνῃ λογισμῶν, εὐχὰς προσφέρειν
καθαράς, τῷ Βασιλεῖ τῶν ἀπάντων, ἀξίωσον Θεοτόκε, καὶ ἐξαίτείσθαι πταισμάτων
ἄφεσιν.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον
Κάθισμα Ἦχος πλ. δ'

Τὴν Σοφίαν καὶ Λογον

Στηλιτεύων τὴν πλάνην τῶν δυσσεβῶν, τὰς Γραφὰς διανοίγων θεοπρεπῶς, ἐξέπεμψας
δογματὰ, ὑπὲρ μέλι ἠδύνοντα, τῶν πιστῶν τὰς καρδίας, σαφῶς ἀξιόγαστε, τὴν Τριάδι
λατρεύειν, ἐν Μονάδι θεότητος, ὅθεν τοῦ Σωτῆρος, τὴν μορφὴν ἐν εἰκόνι προέστησας
ἀσπάζεσθαι, σχετικῶς τὸ ἀνθρώπινον. Θεολόγε Γρηγοριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν
πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθω, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα... τὸ αὐτὸ
Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Δεῦτε πάντα τὰ Ἔθνη θεοπρεπῶς, τὴν Μητέρα τοῦ πάντων Δημιουργοῦ, ὑμνήσωμεν
λέγοντες. Χαίρε θρόνε πυρίμορφε, τοῦ τῶν ὅλων δεσπότητος, Ἰησοῦ τοῦ Παντάνακτος,
χαίρε μόνη Κυρία, τοῦ κόσμου πανάχραντε, χαίρε τὸ δοχεῖον, τῆς ἀγίας Τριάδος, Πατρός
Υἱοῦ τε καὶ Πνεύματος, τὸ λαμπρὸν καὶ ἀκήπατον, Μαριάμ Ἀειπάρθενε, Θεότοκε
πανύμνητε, χαίρε πάνσεμνε Νύμφη ἠλιοστόλιστε, χαίρε πάντων χαρὰ τῶν ὑμνούντων σε.

Τὸ α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' Ἦχου.
Ἀντίφωνον Α'

- Ἐκ νεότητός μου πολλὰ πολεμῆί με πάθη, ἀλλ' αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτήρ μου.
- Οἱ μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὡς χόρτος γάρ, πυρὶ ἔσεσθε ἀπεξηραμμένοι.

Δόξα...

- Ἀγίω Πνεύματι, πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, καὶ καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται, τὴν τριαδικὴν Μονάδι ἱεροκρυφίως.

Καὶ νύν...

- Ἄγιω Πνεύματι, ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ρεῖθρα, ἀρδεύοντα, ἄπασαν τὴν κτίσιν πρὸς ζωογονίαν.

Προκείμενον Ἦχος δ'

Τὸ ἀτόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην.

Εὐαγγέλιον, ὁ Ν'

Δόξα... Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου...

Καὶ νῦν... Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Εἶπα τὸ ἰδιόμελον

Ἦχος πλ. β'

Ὅσπερ τρισμακάρε, ἀγιώτατε Πάτερ, ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, καὶ τοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστοῦ Μαθητῆς, ὁ τιθεὶς τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων, αὐτὸς καὶ νῦν Πανεύφημε, Θεολόγε Γρηγόριε, αἴτησαι πρεσβείαις σου, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἁγίου, οὐ ἢ ἀκροστιχίς.

Τὸν θεωρήμονα Γρηγόριον τὸν ἀοίδιμον ἄδω.

Ποίημα Θεοφάνους.

Ὡδὴ α' Ἦχος α'

«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε, Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, ἀνυμνήσατε λαοί, ὅτι δεδόξασται».

Τὸν θεολόγον τὸν δευτερον, τὸν στύλον τοῦ φωτὸς τὸν οὐράνιον, σοφίας Θεοῦ τὴν σάλπιγγα, δεῦτε τῶν τούτου λόγων οἱ ἐρασταί, πόθω συνελθόντες, εὐφημήσωμεν αὐτὸν ὡς θεοκήρυκα.

Ὁ Λόγος Πάτερ ὁ ἀναρχος, ὁ πάντων ὡς Θεὸς προμηθούμενος, προνοητικὴ δυνάμει σε, μάκαρ τῆ Ἐκκλησία, οἷα Μητρί, λόγῳ καὶ σοφίᾳ, χαριτώσας σου τὸν νοῦν, δῶρον χαρίζεται.

Νοῦν ἡγεμόνα ποιούμενος, παθῶν τῶν τῆς σαρκὸς κετεκράτησας, καὶ χωρητικὸς γενόμενος, θείων ἀπαυγασμάτων, ἓνα Θεόν, ἐν τρισὶ προσώποις, κατεφώτισας ἡμᾶς, σέβειν Γρηγόριε.

Θεοτοκίον

Θεοῦ Σοφία πανάμωμε, τὸν οἶκον ἑαυτῆς ὠκοδόμησεν, ἐν τῇ σῆ γαστρὶ σκηνώσασα, τῆ κεχαριτωμένη, καὶ ὑπὲρ νοῦν, τούτῳ ἐνωθεῖσα, καθ' ὑπόστασιν Ἄγνη, ὤφθη ὡς ἄνθρωπος.

Ἔτερος Κανὼν, ποιηθεὶς παρὰ τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ.

Ὡδὴ α' Ἦχος ὁ αὐτὸς

Ὁ Εἰρμὸς

«Ἐπαινον ὁ θεόπτης, Μωϋσῆς τοῦ Ἰσραὴλ προανακρούεται, ἄρχει Μαριάμ δὲ σοφῶν γυναικῶν. Ὡδὴν ἐπινίκιον, τῷ λυτρωτήθεώ πάντες ἄσωμεν».

Ρύσιον ἀρχεγόνου, ἡμετέρων τε παθῶν αἶμα θεόρρυτον, ἴστασο προσπένδων, καὶ νῦν τῶν Πιστῶν, Γρηγόριε πάνσοφε, Θεὸν διδούς ἡμῖν εὐδιάλλακτον.

Πλάκας θεοχαράκτους, ὑπὸ γνόφον Μωϋσῆς εἶλεν εἰσδύνας ποτέ, σὺ δὲ ταῖς φρεσὶν ἐνστησάμενος, θεοδόχον τράπεζαν, ὀλοσχερῶς Θεοῦ ἀντεβόλησας.

Θεοτοκίον

Θέλων δι εὐσπλαγχνίαν, ἐκ θανάτου καὶ φθοράς, ἀνακαλέσασθαι, φύσιν τῶν βροτῶν ὁ Ὑπέρθεος, Παρθένε πανάμωμε, τὴν καθαρὰν νηδύν σου Κατώκησεν.

Καταβασία

«Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον ἥλιος, ἐπεπόλευσέ ποτε, ὡσεὶ τείχος γὰρ ἐπάγη, ἐκατέρωθεν ὕδωρ, λαῶ πεζοποντοποροῦντι, καὶ θεαρέστως μέλποντι. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται».

Ὡδή γ'

«Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων, ἐκ Πατρὸς γεννηθέντι ἀρρεούστως Υἱῷ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου, σαρκωθέντι ἀσπόρως, Χριστῷ τῷ Θεῷ βοήσωμεν, Ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρας ἡμῶν, Ἅγιος εἶ Κύριε».

Ἐχων τῆς σοφίας, τὴν πηγὴν ἀενάως βλυστάνουσαν, τῶν θεοσόφων διδαγμάτων, τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, Παμμάκαρ ἐπλήρωσας, τῷ ἐπὶ πάντων βοῶσαν Θεῷ, Ἅγιος εἶ Κύριε.

Ὁ τῆς εὐσεβείας, μεγαλόφωνος κήρυξ καὶ εὐσημος, θεολογίας θεολόγος, θησαυρὸν θεωρίας, ἀφθόνως προβάλλεται, καὶ διανέμει πλουσίως ἡμῖν, πλοῦτον ἀναφαίρετον.

Ρήτωρ ὁ πυρίπνους, ἡ θεόφθογγος λύρα τῆς χάριτος, τῆ θεολόγῳ ἐπιπνοία, καὶ φθογγὴ θεοπνεύστῳ, ἠχήσας λαμπρότατα, τρισυποστάτου οὐσίας ἡμῖν, μέλος ἐμελώδησεν.

Θεοτοκίον

Ἡ Θεογεννήτωρ, ἡ Βασίλισσα πάσης τῆς κτίσεως, τὸν Βασιλέα τῶν ἀπάντων, δυσωποῦσα μὴ παύση, Χριστόν, ὃν ἡμῖν ἐγέννησας, εἰς σωτηρίαν τῶν ἐπὶ γῆς, σῶσαι τοὺς ὑμνούντάς σε.

Ἴτερος Κανὼν

Ὁ Εἰρμὸς

«Ἡ τὸν πρὸ συλλήψεως ἀγνὸν Σαμουήλ, ἀδιστάκτως τῷ Θεῷ καθυποσχομένη, ἱερομήτωρ Ἄννα νῦν γηθομένη, ἄδει σὺν ἡμῖν. Ἐστερέωθη, ἐν Κυρίῳ ἡ καρδία μου».

Ὁ δι' ὀλισθήσεως προδήλου γαστρός, τὴν Τεκούση προφανεῖς Ὅσιε Πάτερ, ἐπωνυμίαν φέρων, τὴν ἐπαξίαν ὄρχαμε σοφῶν, ἐνδιαθέτως, Χαίροις Πάτερ σοὶ κραυγάζομεν.

Ὁ πρὸ τοῦ ἐλέσθαι πονηρὰ συζυγῆ, καὶ συνέριθον λαβῶν φάσμασι θείοις, θεοειδῆ ἀγνείαν, καὶ σωφροσύνην πρόμαχε πιστῶν, ἀγαλλιῶντες, χαίροις Πάτερ σοὶ κραυγάζομεν.

Θεοτοκίον

Εὐας τῆς προμήτορος ἀνώρθωσας, τὸ ὀλίστημα τὸ πρὶν ὑποδεξαμένη, τὸν τοὺς κατερραγμένους ἐπανορθοῦντα, Λόγον τοῦ Πατρός, τὴν ἀηπτήτω, δυναστεία Μητροπάρθενε.

Καταβασία

«Τὸ στερέωμα, τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων, στερέωσον Κύριε τὴν Ἐκκλησίαν, ἣν ἐκτίσω, τῷ τιμίῳ σου αἵματι».

Κάθισμα Ἦχος πλ. δ'

Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον

Ἐξανοίξας τὸ στόμα λόγῳ Θεοῦ, ἐξηρεύξω σοφίαν Κήρυξ φωτός, καὶ φρόνημα ἔνθεον, τὴν οἰκουμένην κατέσπειρας, τῶν Πατέρων ὄντως, κυρώσας τὰ δόγματα, κατὰ Παῦλον ὠφθης, τῆς Πίστεως πρόμαχος, ὅθεν καὶ Ἀγγέλων, συμπολίτης ὑπάρχεις, καὶ τούτων συνόμιλος, ἀνεδείχθης μακάριε, Θεολόγε Γρηγόριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Δόξα... Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Ὅταν ἔλθῃ τοῦ κρίναι πᾶσαν τὴν γῆν, ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης καὶ Ποιητής, προβάτοις μὲ σύνταξον δεξιοῖς τὸν κατάκριτον, καὶ ἐξωτέρου σκότους, καὶ πάσης κολάσεως, τὸν σὸν ἀχρεῖον δούλον, ἐξάρπασον Ἄχραντε, ἵνα εὐχαρίστως, μεγαλύνῃς τὸν πλοῦτον, τῆς σῆς ἀγαθότητος, Θεοτόκε πανύμνητε, καὶ βοῶ σοὶ γηθόμενος. Πρέσβευε τῷ σῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δοθῆναί μοι, σὲ γὰρ ἔχω ἐλπίδα, ὁ ἀνάξιλος δούλος σου.

Ὡδὴ δ'

«Ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς Χριστέ, ἐκ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας, ἐξ ὄρους ὁ αἰνετός, κατασκίου δασέος, ἦλθες σαρκωθείς ἐξ ἀπειράνδρου, ὁ ἄυλος καὶ Θεός, Δόξα τῇ δυνάμει σου, Κύριε».

Μύστης τῆς Τριάδος γεγονῶς, τῇ ταύτης κατελάμπρυνας, τὴν οἰκουμένην ἐπιγνώσει σοφέ, δογμάτων μαρμαρυγᾶς, ἐξαστράπτων Ὅσιε, τῆς σῆς ἀκριβοῦς διδασκαλίας, ἦν μελετῶντες αἰεὶ, πάντες εὐσεβῶς ἀνυμνούμέν σε.

Ἵορθρος εὐσεβείας φαεινός, ἀκτῖνα τὴν τρισήλιον, εἰσδεδεγμένος ἐξανέτειλας, καὶ νύκτα τὴν ζοφεράν, δυσσεβῶν αἰρέσεων, αἴγλη τῶν σοφῶν σου διδαγμάτων, ἐδίωξας καὶ ψυχᾶς, Πάτερ τῶν πιστῶν κατεφαίδρυνας.

Νοῦν τὸν ὑπερούσιον πηγὴν, τοῦ Λόγου καὶ τοῦ Πνεύματος, ἐξ αἰδίου θεολόγω βροντή, Παμμάκαρ θεολογῶν, εὐσεβῶς ἐδίδαξας, τοῦτο παρ' αὐτῆς μεμημένος, τῆς ὄντως θεαρχικῆς, καὶ τῆς ἀρχιφώτου θεότητος.

Ἀνήλθες εἰς ὄρος ἀρετῶν, τῶν κάτω μεθιστάμενος, καὶ νεκρῶν ἔργων ἀφιστάμενος, καὶ πλάκας χειρὶ Θεοῦ, γεγραμμένας δόγματα, τῆς σῆς ἀκραιφνοῦς θεολογίας, ἐδέξω μυσταγωγέ, τῶν ὑπερκοσμίων Γρηγόριε.

Θεοτοκίον

Γνώμη πρὶν πεσόντα τὸν Ἀδάμ, ἀνέστησας Πανάμωμε, τὴν ἐνυπόστατον τεκοῦσα ζωὴν, ἐκ μήτρας παρθενικῆς, ἀγνισθείσης Πνεύματι, καὶ πρὸς ἀπαθῆ καὶ θειοτέραν ἀκήρατόν τε φυγὴν, τοῦτον ἐπανήγαγες Δέσποινα.

ἼΕτερος Κανὼν

Ὁ Εἰρμός

«Σὺν τῷ θαυμασίῳ στάς, Ἀββακούμ, ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς σου Γρηγόριε, καὶ τὸν ἐπ' ὤμων Χερουβὶμ κατανοήσας, τῆς παγκοσμίου γέγονας μνητῆς σωτηρίας, αἰεὶ κραυγάζων, Κύριε, δόξα τῇ δυνάμει σου».

Τὰς πλησιφαεῖς καὶ πέλας Θεοῦ ταξιαρχίας ἐκμιμούμενος Πάνσοφε, τὰ ὑπὲρ ταύτας ταῖς φρεσὶ περιπολεύων, πρὸς τὸν βυθὸν κατείληφας, τὴν ὑπέρτατον στάσιν, ἐντεῦθεν πλοῦτον φέρων, ἀνθρώποις ἀναφαίρετον.

Ὁ τὸν οὐ ληπτὸν εἰσδύνας γνόφον, καὶ ὡς ἐκ πέτρας ἐπαθρήσας Ὀπίσθια, συγκεκραμένην ὑλικὴ ἄυλον φύσιν, καὶ ἀσυγχύτου μίξεως, χρηματίσας σημάτων, Χριστοῦ θεράππων, τοῦτον τοῖς δούλοις φέροις ἴλεων.

Θεοτοκίον

Ὅρος ἀνεδείχθης σὺ νοητόν, ὅθεν ἐτμήθη ἀπορρήτως ὁ ἔντιμος Λίθος, λεπτύνων ζοφεράς πλάνης εἰκόνα, καὶ φωτισμῷ τῆς χάριτος, καταυγάζων τοὺς πίστει, ἀναβοῶντας, Κύριε, δόξα τῇ δυνάμει σου.

Καταβασία

«Ἐκάλυπεν οὐρανοὺς, ἡ ἀρετὴ σου Χριστέ, τῆς κιβωτοῦ γὰρ προελθῶν, τοῦ ἀγιάσματος σου, τῆς ἀφθόρου Μητρός, ἐν τῷ ναῷ τῆς δόξης σου, ὡφθης ὡς βρέφος, ἀγκαλοφορούμενος, καὶ ἐπληρώθη τὰ πάντα τῆς σῆς αἰ νέσεως».

Ὡδὴ ε'

«Θεὸς ὦν εἰρήνης, Πατὴρ οἰκτιρμῶν, τῆς μεγάλης Βουλῆς σου τὸν Ἄγγελον, εἰρήνην παρεχόμενον, ἀπέστειλας ἡμῖν, ὅθεν θεογνωσίας, πρὸς φῶς ὁδηγηθέντες, ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες, δοξολογούμεν σε, Φιλάνθρωπε».

Ῥημάτων ὁ φθόγγος, ὁ θεῖος τῶν σῶν, καὶ δογμάτων, ἡ χάρις ἡ ἔνθεος, ὡς τάχος ἀστραπῆς, πᾶσαν ἐπέδραμε τὴν γῆν, Τριάδα ἐν Μονάδι, Μονάδα ἐν Τριάδι, προσκυνεῖν Θεολόγε, θεολογῶν καὶ ἐκδιδάσκων ἡμᾶς.

Ἡ ράσθης τῆς ὄντως, σοφίας Θεοῦ, καὶ τῶν λόγων τὸ κάλλος ἠγάπησας, καὶ πάντων προτετίμηκας, τερπνῶν τῶν ἐπὶ γῆς, διὸ σὲ τῷ στεφάνῳ, Παμμάκαρ τῶν χαρίτων, εὐπρεπῶς ἐκόσμησε, καὶ θεολόγον ἀπειργάσατο.

Γνωστῶς σὺ τὸν ὄντα, ὡς πάλαι Μωσῆς, Καθορᾶν θεωρρήμον ἐπόθησας, καὶ τούτου τὰ ὀπίσθια, τὴ πέτρα σκεπασθείς, ἰδεῖν κατηξιώθης, καὶ πέλαγος τῆς θείας, ἐμυθήθης οὐσίας, ἀκαταλήπτως φανερούμενον.

Θεοτοκίον

Ὁ πάλαι τὴν Εὐάν, μητέρα τὴν σὴν, διαπλάσας ἐκ σοῦ σεισωμάτωνται, ἐκείνης τὸ κατάκριμα, καὶ τὴν Παρακοήν, προδήλως θεραπεύων, καὶ λύων ὡς οἰκτίρμον, καὶ Δεσπότης τῶν ὄλων, Θεογεννήτορ Μητροπάρθενε.

Ἴτερος Κανὼν

Ὁ Εἰρμός

«Ἄνθρακα πυρὸς τῶν Ἰσαΐου, Σεραφίμ θίγει χειλέων ποτέ, τὴ λαβίδι ἀφελόμενον καὶ περιθέν, ὁ δέ, καθηράμενος, Δικαιοσύνην μάθετε, πᾶσαν ἐκήρυττε».

Ὀλωτῶ πυρὶ τῆς θεοπτίας, Παμμακάριστε Γρηγόριε, προσερπύσας καθαρότητι νοῦ καὶ ψυχῆς, ἀπλήστως αὐτοχερσί, τὸ τριλαμπές ἐξήντησας φῶς ἰσοθέατον.

Ταῖς μαρμαρυγαῖς περιπαρεῖς, τοῦ Τρισηλίου ἀμαρύγματος, ἐκ τῆς αἴγλης πυρωθεῖς δέ, καὶ θεῖαις βολαῖς τὸν νοῦν ἐλλαμπόμενος, ἀντανεκλώσας ἀκτῖνας, πᾶσιν ἐξέλαμψας.

Θεοτοκίον

Φῶς τὸ ἐκ φωτὸς τὸν τοῦ Πατρὸς, μονογενὴ Λόγον τὸν ἀναρχον, δεξαμένη Μητροπάρθενε, πύλη φωτὸς, σαφῶς ἐχημάτισας, δικαιοσύνης Ἥλιον, πᾶσιν ἀστράψασα.

Καταβασία

«Ὡς εἶδεν Ἰσαΐας συμβολικῶς, ἐν θρόνῳ ἐπηρμένῳ Θεόν, ὑπ' Ἀγγέλων δόξης δορυφορούμενον, ᾧ τάλας! ἐβόα, ἐγώ, πρὸ γὰρ εἶδον σωματούμενον Θεόν, φωτὸς ἀνεσπέρου, καὶ εἰρήνης δεσπόζοντα».

Ὡδὴ ς'

«Σπλάγχνων Ἰωνάν, ἔμβρυον ἀπήμεσεν, ἐνάλιος θήρ, οἶον ἐδέξατο, τὴ Παρθένῳ δέ, ἐνοικήσας ὁ Λόγος καὶ σάρκα λαβών, διελήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον, ἧς γάρ, οὐχ ὑπέστη ρεύσεως, τὴν τεκοῦσαν, κατέσχευ ἀπήμαντον».

Ρείθροις τῶν σοφῶν, δογμάτων σου Πάνσοφε, Ἀρείου τὸν νοῦν τὸν θολερώτατον κατεξήρανας, ἐν γαλήνῃ φυλάττων τὴν ποιμνὴν σου, ἀπερίκλυστον, καθάπερ λογικὴν κιβωτόν, ἤπερ εὐσεβείας σπέρματα, ἐναπέθου τὸ κάλλος τῶν λόγων σου.

Ἴνα τῆς σεπτῆς, Τριάδος τὴν ἔλλαμψιν, πλουτήσης τὸν νοῦν, Πάτερ ἐστίλβωσας ἀκηλίδωτον, ὡς καινὸν καὶ νεόσμηκτον ἔσοπτρον, δι' ἀσκήσεως ἀρίστης ἐργασάμενος, ἔνθεν καὶ θεοειδέστατος, ἀνεδείχθης ταῖς θείαις ἐμφάσεσιν.

Ὅλος συγκραθεὶς, τὴ αἴγλη τοῦ Πνεύματος, ἐγένου φωστήρ, Πάτερ ὀλόφωτος, τὴ λαμπρότητι, τῶν σῶν λόγων φωτίζων τὰ πέρατα, καὶ τὴ τῆς θεολογίας καθαρότητι, τέρπων τὴν τερπνὴν ὁμήγυριν, τῶν πιστῶν Θεολόγε Γρηγόριε.

Νέος Σαμουὴλ, θεόσδοτος πέφηνας, δοθείς τῷ Θεῷ καὶ πρὸ συλλήψεως, Παμμακάριστε, σωφροσύνη ἀγνεῖα κοσμούμενος, καὶ τὴ τῆς ἱερωσύνης παναγία στολή, Πάτερ, καθωραϊζόμενος, μεσιτεύων τῷ Πλάσῃ καὶ πλάσματι.

Θεοτοκίον

Τόμος καθαρὸς τὸν Λόγον δεχόμενος, γραφόμενον νῦν, τὸν ἀπερίγραπτον, τὴ θεότητι, ἐγνωρίσθης Προφήταις καὶ πρότερον, Μητροπάρθενε Μαρία Θεονύμφευτε, σὺ γάρ, τὸν ἀπεριόριστον, ἐν γαστρὶ σου ἀφράστως ἐχώρησας.

Ἴτερος Κανὼν

Ὁ Εἰρμὸς

«Ὁ διαπόντιον, ὑπομείνας συμφορὰν, φυγὴ κλύδωνος, κλήρου φορὰ, καὶ λαγῶσι συσχεθεὶς, ἀλίου θηρός, οὐ διεφθάρη, ἀλλ' ἐβόα Ἰωνάς, Πρὸς σὲ ἡ ζωὴ μου ἀναβήτω Χριστέ».

Ὁ ὑποβρύχιος, ταῖς φρεσὶν οὐ γεγονῶς, κευθμῶνας, θείου ἐρευνήσας βυθοῦ, ἐκ δὲ τούτων, μαργαρίτην ἀρυσάμενος, σὺ τῷ Δεσπότη, καὶ σιγὴν ὡς πὲρ λόγον, Γρηγόριε τέθεικας πανάριστε.

Ὁ δι' ἐντεύξεως, καθαρὰς ἀγριουμένην κατευνάσας, ἄλλα καὶ τῶν ξένων ἀποπτύσας λόγων ἄλμην, σὺ τῷ Δεσπότη ὡς οὐράνιος σταγῶν, λαὸν πιστὸν ἤρμωσας Γρηγόριε.

Θεοτοκίον

Ἀπερινόητον, ἀνθρωπίνους λογισμούς, τὸ μυστήριον Μήτηρ Θεοῦ, τῆς ἀρρήτου καὶ φρικτῆς λοχείας τῆς σῆς, σὺ γὰρ Παρθένε τὸν τῶν ὅλων Ποιητὴν, τεκοῦσα Παρθένος διετέλεσας.

Καταβασία

«Εβόησέ σοί, ἰδὼν ὁ Πρέσβυς, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ σωτήριον, ὃ λαοῖς ἐπέστη. Ἐκ Θεοῦ Χριστὲ σὺ Θεός μου».

Κοντάκιον Ἦχος γ'

Ἡ Παρθένος σήμερον

Θεολόγω γλώπτη σου, τὰς συμπλοκάς τῶν ρητόρων, διαλύσας ἔνδοξε, ὀρθοδοξίας χιτῶνα, ἄνωθεν ἐξυφανθέντα τὴν Ἐκκλησίαν, ἐστόλισας, ὃν καὶ φοροῦσα, ἰσὺν ἡμῖν κρᾶζει, τοῖς σοῖς τέκνοις. Χαίροις Πάτερ, θεολογίας ὁ νοῦς ὁ ἀκρότατος.

Ὁ Οἶκος

Ἐκ τῆς θεολογικῆς, καὶ ὑψηλῆς σοφίας σου ἔμπλησόν μου τὸν νοῦν, τὸν πτωχὸν καὶ ταλαίπωρον, ὅπως ἀνυμνήσω τὸν βίον σου Πάτερ, οὐ γὰρ ἰσχύσω λόγον προσάξει σοί, εἰμὴ σὺ παράσχῃς μοὶ λόγον καὶ γνῶσιν, ἰσχὺν καὶ σύνεσιν, ὅπως ἐκ τῶν σῶν τὰ σὰ προσφέρω σοί, καὶ ἐκ τοῦ πλοῦτου τῶν ἀρετῶν σου, ἐκεῖθεν ἔχω ἀφορμᾶς, καὶ στεφανώσω τὴν σεπτὴν καὶ ἀγίαν κορυφὴν σου, σὺν τοῖς πιστοῖς ἀνακράζων. Χαίροις Πάτερ, θεολογίας ὁ νοῦς ὁ ἀκρότατος.

Συναξάριον

Τῆ ΚΕ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου.

Στίχοι

- Θεοῦ γινώσκειν ὀρθοδόξως οὐσίαν,

- Χριστιανοίς λεγάτον ἐκ Γρηγορίου.
- Εἰκάδι Γρηγόριος θεωρήμων ἐκθανεπέμπτη.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα, Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Πουπλίου.

Στίχοι

- Ζωὴν ἔνυλον Πούπλιος καπαστρέφει
- Καὶ τὴν ἄϋλον καὶ νοητὴν λαμβάνει.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα, Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μάρη.

Στίχοι

- Πάσης ἀποστάς ἀγάπης κόσμου Μάρης
- Εἰ θεῖον ὕψος ἦκε θείας ἀγάπης.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα ἡ ἀγία Μεδούλη, σὺν τῇ συνοδίᾳ αὐτῆς, πυρὶ τελειοῦται.

Στίχοι

- Σεπτὴ Μεδούλη, τοῦ Θεοῦ Λόγου δούλη,
- Δούλοις Θεοῦ σύναθλος εἰς πῦρ ὠράθη.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα, Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Δημητρίου τοῦ σκευοφύλακος.

Τῆ αὐτῆ ἡμέρα, ὁ Ὁσιος Ἀπολλῶς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Στίχοι

- Χριστόν βιώσας μέχρι καὶ τέλους βίον,
- Θραύει πονηροῦ πᾶν Ἀπολλῶς τὸ θράσος.

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβείαις, ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὡδὴ ζ'

«Οἱ Παῖδες εὐσεβεία συντραφέντες, δυσσεβοῦς προστάγματος καταφρονήσαντες, πυρὸς ἀπειλήν οὐκ ἐπτοήθησαν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς φλογός, ἐστῶτες ἔψαλλον, Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Ἵλος ἐπιθυμία γλυκασμός τε, προφανῶς ὁ λόγος σου, ὄλος Γρηγόριε μεστός, εὐφροσύνης καὶ φαιδρότητας, θυμηδίας ἐμπιπλῶν, τοὺς πίστει ψάλλοντας, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Νοῖ πεφωτισμένῳ τὴν πηγὴν, τῶν φωτισμάτων ἔφθασας, καὶ ταῖς ἐκεῖθεν ἀστραπαῖς, Πυρπολούμενος κατέφλεξας, Εὐνομίῳ γλωσσαλγίας τῆ Τριάδι βοῶν, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἀνοιξας καταρράκτας τῆς ἀβύσσου, τῶν σοφῶν δογμάτων σου, ἀναστομώσας τε πηγὰς τῆς σοφίας σου, κατέκλυσας τοὺς τῆς πλάνης ἀρχηγούς, καταστραπτόμενος τῷ ἐνιαίῳ φωτὶ καὶ τρισηλίῳ.

Θεοτοκίον

Ἵμβρος ὧς ἐπὶ πόκον Καταβάς, ἐν σῆ γαστρὶ σεσάρκωται, ὁ τῆς εἰρήνης ποταμός, ἡ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος, ὁ σταγόνας ὑετοῦ ἐξαριθμούμενος, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς Εὐλογημένος.

Ἴτερος Κανὼν

Ὁ Εἰρμός

«Υπήλθον ὡς νυμφῶνα, τῆς καμίνου τὴν φλόγα τὴν ἄστεκτον, οἱ δι' εὐσέβειαν ποτέ, Παιδες Ἅγιοι δειχθέντες σαφῶς, καὶ συμφώνως ἀνυμνοῦντες, ὕμνον ἔμελλον. Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Ἄδικων Ἡγεμόνων, πρὸ βημάτων ἐστηκως Γρηγόριε, τοὺς αἰρετίζοντας πυρός, χαλεπώτερον φυσῶντας φορά, εὐσεβεία κατεπίμπρας τὴ Τριάδι βοῶν. Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Τριάδος ἐπιπνοία, τὴν δογμάτων εὐσεβῶν Γρηγόριε, ἀνεπιθόλωτον πηγὴν, ἐκ χειλέων ἀναβλύσας τὴ γῆ, ἀνθοφόρον τὴν τραχεῖαν ἄρδων ἔδειξας. Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον

Νεκροῦται ὁ Προπάτωρ, ὡς ἀκαίρως τοῦ φυτοῦ γευσάμενος, σὺ δὲ τὴν ἄληκτον ζωὴν, ὦ Παρθένε ἐκβλαστήσασα, τὸν Παράδεισον οἰκεῖν τοῦτον ἀνέστησας, Θεογεννήτορ Ἄγνη εὐλογημένη.

Καταβασία

«Σὲ τὸν ἐν πυρὶ δροσίσαντα, Παιδας θεολογήσαντας, καὶ Παρθένω, ἀκηράτω, ἐνοικήσαντα, Θεὸν Λόγον ὑμνοῦμεν, εὐσεβῶς μελωδοῦντες. Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν».

Ὡδὴ η'

«Θαύματος ὑπερφουῶς ἢ δροσοβόλος, ἐξεικόνισε κάμιнос τύπον, οὐ γὰρ οὐς ἐδέξατο φλέγει Νέους, ὧς οὐδὲ πῦρ τῆς θεότητος, Παρθένου ἦν ὑπέδου νηδύν, διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν, Εὐλογεῖτω ἢ Κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ἴσον τῷ Πατρὶ τὸν Λόγον καὶ τὸ Πνεῦμα, ἀγαθότητι καὶ βασιλείᾳ, εὐσεβῶς ἐδίδαξας, οὐσιώδη καὶ φυσικὴν, τὴν ταυτότητα γινώσκων καὶ τὴν ἔνωσιν, διὸ ἀνεβόας ἀγαλλόμενος, Εὐλογοῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Δόξης τῆς ἀγγελικῆς κατηξιώθης, ὡς γὰρ Ἄγγελος ἔλαμψας κόσμῳ, τῇ Τριάδι Πάνσοφε, καθαγνίσας ἐπιμελῶς, τὴν ψυχὴν τε καὶ τὸ σῶμα καὶ διάνοιαν, ἢ νῦν ἀναμέλπεις εὐφραϊνόμενος. Εὐλογοῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἰλεων ταῖς προσευχαῖς σου τὸν Δεσπότην, ἐργασάμενος αἴτησαι Πάτερ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν, τοῖς ἐν πίστει τὴν ἱεράν, καὶ πανέορτόν σου μνήμην ἐορτάζουσιν, ἐν ἢ γεγηθότες ἀναμέλπομεν. Εὐλογοῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Μύστης τῆς τρισυποστάτου Μοναρχίας, καὶ θεότητος τῆς ἐν Τριάδι, ἀρετῶν ἀσκήσεσι, χρηματίσας Τριαδικός, Θεολόγος ἀνεδείχθης Παμμακάριστε, καὶ νῦν ἀναμέλπεις ἀγαλλόμενος. Εὐλογοῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Ὁ ταῖς ἀρχαγγελικαῖς ὑμνολογίαις, δοξαζόμενος πλούσιος Λόγος, δι' ἣ, μᾶς ἐππώχευσε, σὲ Μητέρα τὴν καλλονὴν, Ἰακώβ, εὐλογημένην ἐκλεξάμενος, διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλπομεν. Εὐλογοῖτω ἢ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἴτερος Κανὼν

Ὁ Εἰρμός

«Οἱ μὴ τὴ τροφή χρανθέντες Παῖδες, βασιλικῆς τραπέζης, εἰς πῦρ χαίροντες ἔβησαν ποτέ, καὶ ἐν φλογὶ δροσίζομενοι, προθύμως ἔψαλλον. Εὐλογοῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον».

Τῆς Βαβυλωνίας Πάτερ φλογός, ὑπεραρθεῖς καὶ μᾶλλον, αὐτὴ τῇ εὐσεβείᾳ, πυρσωθεῖς Τριαδικός, μυστιπόλος ἐκφανθεῖς, καὶ κήρυξ βοᾶς. Εὐλογοῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Τῆς πειραστικῆς ποικίλως Πάτερ, καί σιδηρᾶς καμίνου, τὸ πῦρ κατασβεννύων εὐμαρῶς, τῶν πειρασμῶν ὑπεκδύς, πρὸς οὐρανὸν ἀνέπτῃς βοῶν. Εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Θεοτοκίον

Ἡ χρυσοφαῆς λυχνία τὴν σὴν, συμβολικῶς ἐδήλου, θείαν γέννησιν, Ἄχραντε σεμνή, σὺ γὰρ τὸ Φῶς τὸ ἀπρόσιτον, τῷ κόσμῳ ἔλαμψας, ᾧ βοῶμεν. Εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Καταβασία

«Ἀστέκτω πυρὶ ἐνωθέντες, οἱ θεοσεβείας προεστῶτες Νεανίαί, τῇ φλογὶ δὲ μὴ λωβηθέντες, θεῖον ὕμνον ἔμελλον. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ὡδὴ θ'

«Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας σου, πυρπολουμένη βᾶτος, ἔδειξεν ἄφλεκτος, καὶ νῦν καθ' ἡμῶν, τῶν πειρασμῶν ἀγριαίνουσας, κατασβέσαι αἰτοῦμεν τὴν κάμινον, ἵνα σὲ Θεοτόκε, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν».

Νέμει σοὶ ζωὴν ἀκήρατον, ἡ ἀρχικὴ Τριάς, ἣν ἐθεολόγησας, δεξαμένη σου, τὰ δι' αὐτὴν ἀγωνίσματα, καὶ τὰ δόγματα, καὶ τὰ παλαιίσματα, ἡ νῦν Πάτερ παρέστης, ὑπὲρ τοῦ κόσμου πρέσβυς ἄριστος.

Αἶγλη τριφεγγούς λαμπρότητος, τῆς ἐκ μιᾶς προερχομένης θεότητος, ἐλλαμπόμενος, ἱερομύστα Γρηγόριε, τοὺς ὑμνοῦντάς σε πίστει περισῶζε, καὶ τῇ τῶν σῶν δογμάτων, θεολογία φωταγώγησον.

Δρόμον τὸν καλὸν τετέλεκας, τῆς ἀρχικῆς Τριάδος ὑπεραγωνισάμενος, καὶ θεώσεως, ὡς θεολόγος τετύχηκας, καὶ τοῦ θεοῦ σου πόθου πληρώσεως, μετείληφας ἀξίως, Ἐκκλησιῶν ἡ σεμνοπρέπεια.

Θεοτοκίον

Ὡ τοῦ φοβεροῦ σου θαύματος! σὺ γὰρ Παρθένε Θεοτόκε μυστήριον, τὸ πρὸ γενεῶν, καὶ πρὸ αἰώνων ἀπὸκ ῥυφον, ἐν Θεῷ τῷ τὰ σύμπαντα κτίσαντι, τεκοῦσα Θεὸν Λόγον, ἀνερμηνεύτως ἐφάνέρωσας.

Ἴτερος Κανὼν

Ὁ Εἰρμός

«Ὁ τὸν ἄνω βυθὸν τῆς θείας ἀκαταληψίας, εὐσεβῶς ἀνανηξάμενος, καὶ τὸν νοῦν ὡς ἐκ πέτρας ἀπεριλήπτου, τῆς θεαρχικῆς ἀπαιωρήσας Τριάδος, παμμακάριστε Πάτερ, σὲ μεγαλύνομεν».

Ὁ τὸ εὐτελὲς ἔνδυμα, τοῦ νομικοῦ περιρρήξας γράμματος, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θεῖον κάλλος, καὶ μυστικὸν τῶν θείων τοῦ Πνεύματος, ἡμῖν ἀναπτύξας Γραφῶν, παμμακάριστε Πάτερ, σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ ταῖς ἄνω χορείαις, συναριθμῖος ὑπάρχων, Ὅσιε Πάτερ (καὶ γὰρ σὺν αὐταῖς, εἰς αἰῶνα συναγελάζη), ὑπὲρ τῆς σῆς Ποίμνης, τὰς ἐντεύξεις ποιοῦ πρὸς Θεόν. Παμμακάριστε Πάτερ, σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ τὰ θεία μαθῶν, ἐκ θείας καὶ ὑπὲρ νοῦν ἐπιπνοίας, Ὅσιε Πάτερ, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν, μυστικῶς ἀποτελεσθεῖς ἀδίδακτον ἔνωσιν, ἀσχέτω σου ἔρωτι, παμμακάριστε Πάτερ, σὲ μεγαλύνομεν.

Θεοτοκίον

Σὺ χωρίον Ἀγνή, τῆς θείας ἀπεριληψίας, ὑπὲρ φύσιν ἐχρημάτισας, ὡς Θεῷ τὴν σάρκα δανεισαμένη, τῷ σοῦ τὴν παρθενικὴν, μὴ διαρρήξαντι μήτραν, ἐν τῷ τίκτειν ἀσπόρως, σὲ μεγαλύνομεν.

Καταβασία

«Ἐν νόμῳ, σκιά καὶ γράμματι, τύπον κατίδωμεν οἱ πιστοί, πᾶν ἄρσεν τὸ τὴν μήτραν διανοῖγον, ἅγιον Θεῷ, διὸ πρωτότοκον Λόγον, Πατρὸς ἀνάρχου Υἱόν, πρωτοτοκούμενον Μητρί, ἀπειράνδρω, μεγαλύνομεν».

Ἐξαποστειλάριον

Τοῖς Μαθηταῖς

Μονάδα τρισυπόστατον, καὶ Τριάδα τελείαν, ἐν μιᾷ τῇ θεότητι, πάνσοφε Θεολόγε, ἐδίδαξας προσκυνεῖσθαι, φῶς εἶπων τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱὸν φῶς αὐθις τε, φῶς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἀλλὰ ἐν φῶς, ἀμερὲς ἀσύγχυτον, εἷς Θεὸς γάρ, τρανῶν τὸ ὁμοούσιον, ὦ Γρηγόριε μάκαρ.

Ἔτερον ὅμοιον

Ἵψηγορία χρώμενος, σῶν δογμάτων πανσόφως, τρανῶς ἐθεολόγησας, τὸ ἀπόρρητον βάθος, τῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, ἄθλους τε τῶν Ἁγίων, καὶ βίους ἐρρητόρευσας, ὦ Γρηγόριε μάκαρ, καὶ νῦν Θεός, ἐν μεθέξει πέλων τῇ πρὸς τὸ θεῖον, σώζεις κάμει καὶ δέχοιο, σαῖς σκηναῖς Θεολόγε.

Θεοτοκίον ὅμοιον

Μετὰ τῆς Θεομήτορος, καὶ Παρθένου Μαρίας, καὶ Βασιλείου πάνσοφε, παρεστως τοῦ Μεγάλου, τῇ ἀπροσίτῳ Τριάδι, τὴν εἰρήνην τῷ κόσμῳ, τῷ Βασιλεῖ τὰ τρόπαια, καὶ ἡμῖν σωτηρίαν, πρέσβευε, νῦν τοῖς ἀνευφημοῦσί σε Θεολόγε, Ἀρχιερεῦ Γρηγόριε, Ῥῆτορ τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τοὺς Αἴνους, ἰστώμεν Στίχους δ' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος δ'

Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθεῖς

Διατεμῶν τὸν τοῦ γράμματος σὺ γνόφον, εἰσέδυσ τῷ πνεύματι πρὸς φῶς ὑπέρτερον, καὶ τὴν ἐκείθεν δεξάμενος, φωτοχυσίαν, θεολογίας πάντας ἐπλούτισας, Γρηγόριε πάνσοφε, τῆς Ἐκκλησίας φωστήρ, ταῖς ἀστραπαῖς δὲ τῶν λόγων σου, σκοτώδη νέφη, τὰ τῶν αἰρέσεων ἀπεμείωσας, ὅθεν ἀυλίζη ἔνθα ἦχος, ἐορταζόντων Ἀγγέλοις συνόμιλος, ἱκετεύων ἀπαύστως τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ Θεολόγος ὁ δεύτερος καὶ μύστης, τῆς θείας ἐλλάμπειως, ὁ τῆς Τριάδος φαιδρός, ὑπογραφεὺς ὁ τὴν ἄρρητον, καὶ θεῖαν φύσιν, ὑπερφυῶς διδάσκων Γρηγόριε, καὶ νῦν τηλαυγέστερον, ἐπαπολαύων Θεοῦ, τῶν σὲ τιμώντων μνημόνευε, καὶ ὑπερμάχει, τῆς

Ἐκκλησίας, ἣν συνεκρότησας, σοῦ γὰρ ὁ φθόγγος ἐπὶ πάντα, τῆς οἰκουμένης διήλθε τὰ πέρατα, ἐκδιδάσκων δοξάζειν, τὴν Τριάδα ὁμοούσιον.

Γεωπονήσας τὴ γλῶσση Θεηγόρε, καρδίας ταῖς αὔλαξι σπόρον τὸν ἔνθεον, θεολογίας ἐπλούτισας, τῆς ἀνωτάτω, τῆς Ἐκκλησίας ἅπαν τὸ πλήρωμα, ἐντεῦθεν ζιζάνια πυρὶ τοῦ Πνεύματος, τὰ τῶν αἱρέσεων ἔφλεξας, φιλοσοφίας, τῆς θεϊκῆς τρεφόμενος ἔρωτι, Πάτερ Πατέρων, καὶ Ποιμὴν Ποιμένων καὶ δόξα Πιστῶν, Ἱερέων φωστήρ, οἰκουμένης τὸ κλέος, παμμακάριστε Γρηγόριε.

Τῷ τῆς σοφίας κρατήρι προσπελάσας, τὸ τίμιον στόμα σου, Πάτερ Γρηγόριε, θεολογίας ἐξήντησας, τὸ θεῖον νᾶμα, καὶ τοῖς πιστοῖς ἀφθόνως μετέδωκας, αἱρέσεων ἔφραξας, ῥοῦν τὸν ψυχόλεθρον, τὸν βλασφημίας ἀνάμεστον, ὡς κυβερνήτην, εὗρε καὶ γὰρ σὲ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἀποσοβοῦντα καὶ ἐλαύνοντα, ὡς ἀνέμων πνοάς, δυσσεβῶν τὰς ὀρμᾶς, ἐν Μονάδι οὐσίας, τὴν Τριάδα καταγγέλλοντα.

Δόξα... Ἦχος α' Ἀνατολίου

Τὴν λύραν τοῦ Πνεύματος, τὸ τῶν αἱρέσεων θέριστρον, καὶ ὀρθοδόξων ἡδυσμα, τὸν δεῦτερον Ἐπιστήθιον, τὸν τοῦ Λόγου αὐτόπτην, τοῖς δόγμασι γενόμενον, τὸν σοφὸν Ἀρχιποίμενα, τῆς Ἐκκλησίας τὰ θρέμματα, θολογικοῖς ὕμνοις Προσείπωμεν. Σὺ εἶ ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, ὁ δοὺς σεαυτὸν Γρηγόριε, ὡς ὁ Διδάσκαλος Χριστός, ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σὺν Παύλῳ χορεύεις, καὶ πρεσβεύεις ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νῦν... Θεοτοκίον

Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορώσα, πρέσβευε τῷ ἐξ ἀγνῶν λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς Παναγία Παρθένε.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, Τυπικά, καὶ ἐκ τῶν Κανόνων Ὡδὴ γ' καὶ ς'.

Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον Ζῆτει εἰς τὸ Μηνολόγιον αὐτῶν.

Κοινωνικὸν

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται Δίκαιος. Ἀλληλούια.